

Nr 127

Lag

angående ändring i lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen;

given Stockholms slott den 10 maj 1963.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna, *dels* att 90 och 90 a §§ lagen den 26 november 1920 om val till riksdagen skola upphöra att gälla, *dels ock* att 1, 32, 33, 35, 39, 40, 42, 43, 45, 46, 50, 53, 55 a, 57, 58, 91, 95 och 96 §§ samma lag² skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

1 §.

För valen till första kammaren indelas riket i nitton valkretsar nämligen:

1. Stockholms stad.
2. Stockholms län och Uppsala län.
3. Södermanlands län och Västmanlands län.
4. Östergötlands län med Norrköpings stad.
5. Jönköpings län.
6. Kronobergs län och Hallands län.
7. Kalmar läns norra och södra landstingsområden samt Gotlands län.
8. Blekinge län och Kristianstads län.
9. Malmöhus län med Malmö stad.
10. Göteborgs stad.
11. Göteborgs och Bohus län.
12. Älvsborgs län.
13. Skaraborgs län.
14. Värmlands län.
15. Örebro län.
16. Kopparbergs län.
17. Gävleborgs län.
18. Västernorrlands län och Jämtlands län.
19. Västerbottens län och Norrbottens län.

¹ Prop. 1963: 56; KU 7; Rskr 182.

² Senaste lydelse av 32 §, se 1930: 180, av 35 §, se 1931: 185, av 90 §, se 1932: 271, av 91 §, se 1940: 271, av 45 §, se 1942: 175, av 42 § och 46 §, se 1946: 329, av 39 §, se 1946: 498, av 40 §, se 1947: 202, av 90 a §, se 1953: 294, av 33 §, se 1953: 757, samt av 55 a §, 57 §, 58 §, 85 § och 96 §, se 1962: 71.

32 §.

1. Förslag om indelning i valdistrikt, som i 31 § 3 och 7 mom. sägs, må väckas genom framställning hos Konungens befallningshavande av den, som är boende och vid riksdagsmannaval röstberättigad inom den kommun eller del av kommun, om vars delning i valdistrikt är fråga. Ej må framställning bifallas med mindre yttrande inhämtats från kommunalfullmäktige eller stad stadsfullmäktige. Skall kommun på landet delas, må delar av samma by eller hemman ej utan synnerliga skäl förläggas till olika valdistrikt.

Utan föregående framställning vare Konungens befallningshavande berättigad och i fall, varom stadgas i 31 § 6 mom., pliktig att om indelning i valdistrikt eller ändring i redan skedd indelning förordna, sedan på landet kommunalfullmäktige och i stad stadsfullmäktige beretts tillfälle att i ärendet avgiva yttrande. Om ändring i distriktsindelning vare Konungens befallningshavande pliktig att i den ordning nyss sagts förordna även för det fall att så erfordras, då kommun, efter att tidigare hava indelats i valdistrikt för riksdagsmannaval, delas i valkretsar för val av kommunalfullmäktige eller stadsfullmäktige.

Beslut angående indelning i valdistrikt skall av Konungens befallningshavande omedelbart kungöras och, där det icke på anförda besvär undanröjts, träda i tillämpning å tid, som i beslutet skall angivas.

2. Över beslut, — — — om kommunalstyrelse.

33 §.

För varje kommun skall finnas en valnämnd av fem inom kommunen boende personer, vilka utses för fyra år. Ordförande i denna nämnd jämte suppleant för honom förordnas av Konungens befallningshavande före utgången av året näst efter det, då allmänna val av kommunalfullmäktige och stadsfullmäktige ägde rum. De fyra ledamöterna jämte lika antal suppleanter väljas under nyssnämnda år å tid, då val till befattningar inom kommunen eljest anställas. Utses ny valnämnd under annat år än nu sagts, skall valet avse allenast den tid, som återstår av löpande fyraårsperiod. Det åligger kommunalfullmäktiges och i stad stadsfullmäktiges ordförande att ofördröjligen om valet underrätta valnämndens ordförande samt utan lösen låta tillstålla en var av de valda ledamöterna och suppleanterna i valnämnden ett utdrag av protokollet, i vad dem rör. Om de personers namn och bostad, som blivit till ordförande och suppleant för honom utsedda, låter Konungens befallningshavande i länskungörelserna årligen meddela underrättelse.

35 §.

Av kommunalfullmäktige eller stadsfullmäktige lämnat uppdrag att vara ledamot eller suppleant i valnämnd må ej annan avsäga sig än den, som uppnått sextio års ålder, samt den, vilken eljest uppger hinder, som av fullmäktige godkännes.

39 §.

Senast den 30 juni skall röstlängd vara avsänd eller avlämnad till ordföranden i valnämnden.

Envar, som — — — avskrift därav.

40 §.

Från och — — — för granskning.

Där å — — — valdistriktets område.

Det åligger Konungens befallningshavande att senast den 30 juni kungöra på sätt i 41 § sägs, tid och ställe för framläggandet av röstlängd. Å valnämndens ordförande ankommer att ofördröjligen till envar i röstlängden

upptagen person, som däri icke antecknats såsom röstberättigad, härom med allmänna posten sända underrättelse med angivande av den eller de omständigheter, på grund varav han från rösträtt uteslutits. Till dem, vilka sakna stadigt hemvist, vare dock ej nödigt att sända underrättelse.

I kungörelse samt underrättelse, varom i denna paragraf förmåles, skall jämväl angivas tiden, inom vilken anmärkning mot röstlängd för att upptagas till prövning bör, jämlikt 42 § här nedan, vara till valnämndens ordförande inlämnad, samt tid och ställe för prövning enligt 45 § av sålunda gjorda anmärkningar.

42 §.

Vill någon, vilken rösträtt enligt längden ej tillkommer, för sig påstå sådan rätt, eller anser någon, att annan icke må vara däri upptagen såsom röstberättigad, äger han att sina anmärkningar, skriftligen avfattade och åtföljda av de bevis han vill åberopa, ingiva till valnämndens ordförande sist den 18 juli.

Närmare föreskrifter — — — av Konungen.

43 §.

Har någon i rätt tid gjort anmärkning däremot, att annan i röstlängden upptagits såsom röstberättigad, skall härom till denne av valnämndens ordförande ofördröjligen med allmänna posten sändas underrättelse med angivande av dagen för anmärkningens prövning. Sådan underrättelse skall avfattas enligt av Konungen fastställt formulär.

45 §.

Den 25 juli eller, om söndag då infaller, nästa dag sammanträder valnämnden för prövning av de mot röstlängden framställda anmärkningarna. Sammanträdet skall börja klockan sju eftermiddagen, och vare förhandlingarna offentliga.

Sedan vid sammanträdet tillfälle lämnats till bemötande av gjorda anmärkningar med rätt för den, mot vilkens rösträtt anmärkning blivit enligt 42 § framställd, att åberopa jämväl omständigheter, som inträffat efter den 18 juli, skall valnämnden över varje i behörig tid framställd anmärkning omedelbart eller senast dagen efter slutad förhandling avkunna beslut, som, med angivande i korthet av skälen därför, tecknas å den prövade anmärkningsskriften.

I röstlängden — — — beslut föranledas.

Röstlängden, sålunda rättad, underskrives av valnämnden. Har anmärkning mot röstlängden ej inom behörig tid framställts, varde intyg därom av valnämndens ordförande tecknat å längden.

46 §.

1. Vill någon klaga över beslut, som i 45 § sägs, göre härom anmälan hos valnämndens ordförande genast eller sist å tredje dagen från den dag, då beslutet avkunnades, och ingive sina besvär till Konungens befallningshavande sist å tionde dagen från sistnämnda dag.

Det åligger valnämndens ordförande att, då anmälan om besvär sker, där om göra anteckning vid beslutet å anmärkningsskriften samt att, sedan den för anmälan bestämda tid utlöp, ofördröjligen insända till Konungens befallningshavande utdrag av röstlängden i de delar, som angå besvär, varom anmälan skett, ävensom handlingarna rörande dessa besvär.

2. Avse besvären — — — för delgivningen.

50 §.

Då inkommet besvärsmål är i skick att kunna avgöras, teckne Konungens befallningshavande å besvärshandlingarna sitt beslut och återsände hand-

lingarna till valnämndens ordförande. De rättelser, som av Konungens befallningshavandes beslut föranledas, skola av ordföranden införas i röstlängden.

Ej må — — — part återställas.

53 §.

Ej må vid klagan över beslut i fråga om anmärkning mot röstlängd andra bevis gälla än de, som hos valnämnden varit i laga ordning föredda.

55 a §.

Då val i hela riket till andra kammaren skall förrättas, skall, i den mån icke Konungen annorledes förordnar, för envar i röstlängden som röstberättigad vid valet upptagen person genom valnämndens försorg upprättas röstkort, utvisande den röstberättigades namn, yrke eller titel, det valdistrikt den röstberättigade tillhör, dagen för valet samt den Konungens befallningshavande, som skall verkställa röstsammanräkning för den valkrets den röstberättigade tillhör.

Röstkorten skola — — — de röstberättigade.

Då annat — — — erhålla röstkort.

Framställning om erhållande av röstkort skall göras skriftligen eller muntligen till valnämnden. Vid framställningen skall uppgivas den röstberättigades fullständiga namn och födelsetid samt hemvist i den ort, där han är uppförd i röstlängd. Där så begäres skall röstkortet med posten tillställas den röstberättigade. Möter för upprättande av röstkort hinder, som icke omedelbart kan delgivas sökanden, skall meddelande med angivande av hindrets art ofördröjligen översändas till honom.

Röstkort må — — — till efterrättelse.

Närmare föreskrifter — — — av Konungen.

57 §.

1. Val förrättas inför valnämnden eller, om i kommun äro flera valdistrikt, inför valnämndens deputerade, varom i 91 § sägs.

Om rätt — — — i 70—75 §§.

2. Valet äger — — — inom vallokalen.

Det åligger — — — avbryta förrättningen.

I vallokal — — — omförmälda lista.

58 §.

Valet skall — — — gudstjänsten pågå.

Där å någon ort andra tider för valets förrättande finnas mera lämpliga äge Konungens befallningshavande att därom på framställning av valnämnden förordna, med iakttagande att tillträde till valet skall finnas minst två timmar före klockan tre eftermiddagen samt å landet minst två timmar efter klockan fem eftermiddagen och i stad minst två timmar efter klockan sju eftermiddagen.

91 §.

Äro i kommun flera valdistrikt, skall valnämnden för varje valdistrikt utse tre eller flera personer att såsom valnämndens deputerade vara valförrättare i distriktet. Valnämnden förordnar en av dem att föra ordet. Protokollet över valförrättningen föres av den valnämnden därtill utsett.

95 §.

Valnämnden åligger ombesörja, att de anordningar, som avses i 60 §, ordentligen verkställas.

Kostnaden för dessa anordningar och för kungörande, som åligger valnämndens ordförande, samt för blanketter till röstkort skall gäldas av kommunerna, vilka jämväl hava att tillhandahålla lämpliga vallokaler. Röstmottagare å — — — uppdragets fullgörande.

96 §.

Kuvert, varom förmäles i 60, 63 och 73 §§, skola vara av ogenomskinnligt papper samt, vad varje särskilt slag angår, lika till storlek och beskaffenhet. Kuverten skola vara försedda med ändamålsbeteckning enligt av Konungen fastställda formulär. Kuverten skola tillverkas endast genom statsverkets försorg samt på dess bekostnad tillhandahållas valnämnden ävensom röstmottagare. I 63 § omförmälda kuvert ävensom ytterkuvert som avses i 73 § skola på statsverkets bekostnad tillhandahållas jämväl i riksdagen representerat politiskt parti.

I 63 § omnämnda kuvert och ytterkuvert som avses i 73 § skola i god tid före valet finnas tillgängliga hos valnämnden ävensom hos de tjänstemän eller andra personer, åt vilka valnämnden uppdrager att i sådant hänseende tillhandagå väljarna. Nyssnämnda ytterkuvert skola inom samma tid härjämte finnas tillgängliga å postanstalt samt å svensk beskickning, svenskt konsulat eller svenskt fartyg, där röstmottagning äger rum.

Det åligger — — — 73 §§ sägs.

Blanketter till valsedlar ävensom sådana ytterkuvert och omslag, som avses i 68 § 3 mom., skola på statsverkets bekostnad tillhandahållas valnämnden.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1964.

Valnämnd för den fyraårsperiod, som börjar den 1 januari 1964, skall under år 1963 utses med tillämpning av nya lagens bestämmelser.

Uppdrag såsom ordförande, ledamot eller suppleant i valnämnd, vilket meddelats med stöd av äldre lag och omfattar tid efter 1963 års utgång, skall upphöra vid nya lagens ikraftträdande.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräfta låtit.

Stockholms slott den 10 maj 1963.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Justitiedepartementet)

HERMAN KLING

Nr 128

Lag

om ändring i kommunala vallagen den 6 juni 1930 (nr 253);

given Stockholms slott den 10 maj 1963.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna, dels att 33 § 3 mom. och 63 § kommunala vallagen den 6 juni 1930 skola upphöra att gälla, dels ock att 3 § 4 mom., 5 §, 9 §, 19 § 1 och 2

¹ Prop. 1963: 56; KU 7; Rskr 182.